

Museumbunker:

Noordwijk Bosweg,
fietspad richting
Zandvoort, te herkennen
aan het gele dak.

Openingstijden museum
2018: Zondagen van 1 mei
t/m 31 augustus van 10 tot
17 uur.
En op Open Monumenten-
dag.

Entreprijzen:

volwassenen: € 5,-, kind
t/m 12 jaar: € 3,-.
Deze prijzen zijn
Inclusief Rondleiding, mits
vooraf
gereserveerd op
info@atlantikwall.nl

Voor rondleidingen van
groepen (>10 pers) buiten
reguliere openingstijden
gaarne overleg via
tel. 071-36 157 85

In dit nummer :

Van de voorzitter

Van de redactie

Cijfers

Gijs, vrijwilliger in hart en nieren

Toekomstplannen

Mededelingen

Interview

NR: 2 - 2018

JAARGANG 15

Beste vrijwilligers, donateurs & relaties,

Column van de voorzitter (Victor Salman)

Nu (ons collega-) Museum Engelandvaarders goed op poten staat, heb ik afscheid genomen als bestuurslid hiervan. Na 5 jaar vice-voorzitter / voorzitter te zijn geweest heb ik op 12 maart jl. het stokje overgedragen aan Jaap Rosen Jacobson. Hij is zoon van een Engelandvaarder en ook groot voorstander van een innige samenwerking met het Atlantikwall Museum, dus de goede band tussen onze musea zal zeker blijven bestaan. Daarnaast blijft Jan Heus actief bij beide musea, dus daarover hoeven we ons sowieso geen zorgen te maken. In ieder geval geeft mij dit in de komende jaren wat meer vrije tijd zodat ik mij weer volop kan storten op ons museum, want dat blijft hoe dan ook mijn eerste (cultuur-historische) 'liefde'.

Op donderdagavond 19 april jl. hadden wij weer onze traditionele bijeenkomst met de vrijwilligers. Een hele mooie opkomst, buitengewoon constructief en daarna aan de bar van de Heeren van Noortwyck uiteraard gezellig als altijd! Een mooie kick-off dus voor de opening van ons nieuwe 'bezoekseizoen' op zondag 6 mei. Geweldig dat zoveel vrijwilligers de taken achter de balie of als rondleider weer als vanouds met veel enthousiasme hebben opgepakt. Dank en hulde voor hen allen! We kunnen dan ook met vertrouwen de hopelijk grote toeloop tijdens de komende 'bunkerdag' op 9 juni tegemoet zien.

Van de redactie

Het winterseizoen is weer afgesloten, de deuren staan 's zondags voor het publiek weer wijd open. Hard is er gewerkt om onze gasten weer te kunnen ontvangen. De gidsen staan weer te popelen, om alles wat ons museum zo mooi en interessant maakt, te delen met de bezoekers.

De Gidsen, onmisbaar, die telkens weer enthousiast hun verhaal vertellen van een stukje, voor vele bezoekers, onbekende geschiedenis. De gidsen, die onvermoeid 's zondags en vaak ook door de week door het gangenstelsel met groepen mensen lopen, zij hebben een grote verantwoordelijkheid. Ook de caissières en de suppoosten zijn een onmisbare factor die samen met al die andere vrijwilligers het Atlantikwall Museum tot een succes maken.

Cijfers (Jan Heus)

De eerste bezoekers in het nieuwe seizoen zijn alweer vertrokken en er zullen er nog vele volgen tot dat ik in september de balans kan opmaken wat zeker weer een succesvolle zomer gaat worden.

De eerste cijfers zijn al opgetekend: 1e Pinksterdag waren er 277 bezoekers, 54 kinderen en 223 volwassenen. Bezoek tot en met vandaag (20 mei) (vorig jaar waren het 1.176 bezoekers) totaal 1.010 bezoekers; 730 volwassenen en 280 kinderen.

Gereserveerd hebben vanaf 20 mei 1.231 personen (463 volwassenen en 768 kinderen).

Totaal resultaat = 2.241 bezoekers. Doorberekend naar het einde van het seizoen:

14 zondagen x 150 = 2.100 wordt dan 4.341 bezoekers.

Bunkerdag 9 juni 1.000 wordt 5.341

September = 200 = 5.541

Open Monumentendag (zaterdag 8 september) 250 = 5.791 bezoekers.

Gijs v.d. Niet, een vrijwilliger in hart & nieren die het ruime sop heeft gekozen..... (Gijs v.d. Niet februari 2018)

Sinds september van vorig jaar ben ik werkzaam bij de Koninklijke Marine en volg ik de korte officiersopleiding aan het KIM (Koninklijk Instituut voor de Marine) in Den Helder. Na een korte introductieperiode en militaire basisopleiding ben ik halverwege oktober benoemd tot Adelborst voor de zeedienst.

Na mijn installatie ben ik begonnen met het vaktechnisch onderwijs, wat vooral bestaat uit het leren varen van een schip. Hierbij horen vakken als navigatie, meteorologie, oceanografie, stabiliteit en nog veel meer onderwerpen. De theorie wordt regelmatig afgewisseld met praktijk, daarvoor spenderen wij regelmatig een week op onze brugsimulator en op ons opleidingsvaartuig waarmee wij in de Oostzee bij Denemarken navigatie-oefeningen doen. Nadat wij de basis van het varen onder de knie hebben zal de opleiding zich verder toespitsen op de operationele taken van onze organisatie met vakken als maritieme operaties en militair oorlogsrecht. De opleiding duurt in totaal ruim twee jaar, waarin ik de rangen van korporaal- en sergeant-adelborst zal doorlopen om uiteindelijk als luitenant ter zee derde klasse geplaatst te worden bij een operationele eenheid, waar ik de functie van officier van de wacht zal vervullen op de brug van één van zijner majesteits schepen. Na deze functie kan ik mogelijk doorgroeien naar de functie van commandocentrale-officier (CCO), verantwoordelijk voor de inzet van de sensoren en wapens aan boord, of navigatieofficier (NAVO), de verantwoordelijk officier tijdens bijzondere manoeuvres. Naast deze functies zijn er nog veel meer mogelijkheden als officier bij defensie, maar dit is afhankelijk van de wensen van de Marine en de ambities van de (aspirant) officier. Een aantal collega's zullen na de 6 jaar dienstverplichting de organisatie verlaten, maar

anderen groeien misschien door tot commandant van een schip.

Mijn focus ligt op dit moment bij het doorlopen van de opleiding, waardoor ik standaard 5 dagen per week in Den Helder verblijf en soms weekenden weg ben om te varen met het opleidingsvaartuig of een operationeel schip.

Gelukkig hebben de afgelopen maanden aangetoond dat er daaromheen nog genoeg zaterdagen overblijven om mee te helpen aan ons museum. <https://www.defensie.nl/organisatie/marine>

Toekomstplannen (Jeroen van der Zalm)

Vandaag de dag bestaat ons museum uit een S414 vuurleider die voorzien is van droogapparatuur, een zuidelijk gangenstelsel en sinds 2012 wordt er gewerkt aan het noordelijk gangenstelsel om dit toegankelijk te maken voor publiek.

Al enige tijd geleden is gebleken dat het aantal beschikbare droge ruimtes in de S414 nogal beperkt is. Hierdoor is het met alle museumstukken een krappe bedoening.

Al meerdere jaren is er overleg met de Zoogdierenwerkgroep Zuid-Holland. In deze overleggen is bekeken wat er binnen de bestaande wet- en regelgeving mogelijk is om het aantal droge museumruimtes uit te breiden. Deze mogelijke ruimtes werden gevonden in het noordelijk deel. Door een nieuwe plaats voor de vleermuizen van het noordelijk deel te creëren blijkt het op termijn mogelijk het noorden vleermuisvrij te maken en te kunnen drogen. Voordat dit volledig zo is zijn we wel enige jaren verder. Hiermee ontstaan er veel mogelijkheden voor het museum om meerdere bunkers in het noorden te drogen. Er wordt gewerkt aan

plannen om de munitiebunker Fl246 net als de S414 te voorzien van scheidingsdeuren en deze van binnen te drogen.

Hiermee kan er zo'n 200 m2 vloeroppervlak beschikbaar komen als museumruimte.

Maar voordat het zover is moet er nog wel heel veel gebeuren. Aanschaf drogers, stralen plafond, schilderen munitiebunker, plaatsen brandmeldinstallatie, beveiligingssystemen, omroepinstallatie en dan niet te vergeten het inrichten van de bunker zelf. Dit met munitierekken, vitrines, filmruimte en 3d projecties. Al deze werkzaamheden zullen dan ook enkele jaren in beslag gaan nemen. Om een financieel gezond museum te blijven wordt er nu ook gedacht aan het realiseren van vrij rondlopen in het noorden. Hierdoor is het niet meer noodzakelijk om voor iedere 12-18 mensen een gids beschikbaar te hebben. Grotere bezoekersaantallen worden hierdoor dus mogelijk. Hiervoor moeten er wel veel maatregelen genomen worden om dit ook veilig te kunnen laten plaatsvinden. De nodige adviesbureaus zijn hier inmiddels voor ingeschakeld.

Indien de uitbreiding van het museum met de munitiebunker een succes blijkt zijn er ook nog mogelijkheden om een van de geschutsbunkers op te knappen en ook weer origineel in te richten.

Bunkerpost Mededelingen

Op zaterdag 10 februari werd er een begin gemaakt de derde observatiepost te ontruimen voor te verrichten isolatiewerkzaamheden. Alles wat verplaatsbaar was werd verwijderd en de niet verplaatsbare afstandsmeter moest met zeilen ingepakt worden. Een week later werden de plafondplaten losgeschroefd en op 24 februari werd het enkele glas uit de sponningen gehaald.

Woensdag 28 februari 2018 stormachtig weer windkracht 7 bij min 8 Gr. Celsius, met een gevoelstemperatuur van min 20 Gr. Celsius stapte Jan om ca. 6 uur 's ochtends zijn bed uit om voor 7 uur de hekken te openen voor de firma *Precium Kunststoffen BV* uit Alkmaar. Deze firma ging de plafondwerkzaamheden verrichten in de derde observatiepost. Jan, die ook geen 20 meer is, trotseerde de snijdende kou en zorgde ervoor dat de mannen hun werk naar behoren konden doen.

Een goede week later met veel beter weer was uw redacteur aan de beurt om vroeg op te staan om de mannen toegang tot het museum te verschaffen, zodat de begonnen klus geklaard kon worden.

De firma Lassooy verzorgde het zetten van dubbel glas en vele vrijwilligershanden schroefden de plafondplaten weer op hun plaats. De derde observatiepost is nu geheel geïsoleerd, wind- en vocht dicht, zodat de opgestelde kostbare apparatuur niets meer te lijden heeft.

Ergens in de duinen werd een bijzonder stuk oud roest opgegraven. De E.O.D. werd er bijgehaald die het geval meenam en na het vrijgeven te hebben Jan inlichtte of het museum belangstelling had in een "Abwehr-flammenwerfer 42". En dat had het museum. Deze bijzondere vlammenwerper, die ingegraven werd, kon van afstand, of door middel van een struikeldraad geactiveerd worden. <https://www.defensie.nl/organisatie/landmacht/eenheden/oocl/eod>

Peter den Elzen heeft weer verschillende soorten kazen ter rijping in het complex ondergebracht zodat we aan het eind van de zomer weer kunnen genieten van de reeds in de wijde omtrek beroemde Noordwijkse Bunkerkaas.

Vele vrijwilligershanden zijn druk bezig het noordelijke gangenstelsel op te knappen zodat in de toekomst dit gedeelte van de "Batterie" ook opengesteld kan worden voor het publiek. Ook wordt er hard gewerkt binnen het bestuur om diverse vergunningen te verkrijgen, plannen moeten worden ingediend, die door een molen van diverse instanties geloodst moeten worden. Hulde aan al die mensen, zonder deze mensen geen Atlantikwall Museum.

Colofon:

Stichting Atlantikwall
Museum Noordwijk

Postadres:

Wilhelminastraat 43
2201 KB Noordwijk
info@atlantikwall.nl

Bankgegevens:

Giro NL23INGB0009185700
Bank NL03RABO0146683110
t.n.v. St. Atlantikwall Museum te
Noordwijk

Bestuur:

Voorzitter: Victor Salman
Vice voorzitter: Jan Heus
Secretaris: Johan Gieske
Penningmeester: Rogier Dekker
Lid: Cor van Duin
Lid: Jeroen v.d. Zalm

Redactie Nieuwsbrief:

Anton Haasnoot

Redactieadres:

redactie@atlantikwall.nl

Medewerkers:

Gerty Haasnoot
Gijsbert v.d. Niet
Jeroen v.d. Zalm
Jan Heus
Dirk Zweers

Kop logo Bunkerpost:

Peter Wijnberger

Officieel logo:

Marjolijn van der Jagt

Overname van teksten of afbeelden uit deze nieuwsbrief is uitsluitend toegestaan na verkregen schriftelijke toestemming van de redactie en de desbetreffende auteur.

Interview Dirk Zweers

Naam, geboortejaar, achtergrond / beroep?

Dirk Zweers, 1959 te Katwijk, na de 6-jarige HAVO de inservice opleiding radiodiagnostisch laborant in het toenmalige AZL aangevangen. Inmiddels reeds bijna 40 jaar allerlei varianten van dit boeiende vak beoefend. Huidige functie is (Sr.) teamlid Med. Beeldvormings- en bestralingsdeskundige interventieradiologie en MRI, daarnaast toezichthoudend stralingsdeskundige afdeling Radiologie LUMC.

Hoe ben je betrokken geraakt bij de Stichting Atlantikwallmuseum Noordwijk?

Zag najaar 2004 een klein berichtje in het Leidsch Dagblad, waarin gemeld werd dat het graafwerk S414 gestart was, voor info kon ene heer V. Salman gebeld worden. Dit gedaan, vanaf het derde weekend na plaatsing toegangsdeur bij het graafteam gekomen.

Wat voor soort werkzaamheden doe je het liefst voor de Stichting?

In de beginjaren vond ik het bijdragen aan het graven erg leuk, door de fijne sfeer onder elkaar en de grote vorderingen die je samen bereikt. Later ben ik me gaan bezighouden met de samenstelling van de nieuwsbrief. Vanaf omstreeks 2010 tot begin 2018 heb ik mogen bijdragen aan het bestuur van de Stichting Atlantikwall Museum, in de functie van secretaris. In 2017 heb ik mijn vakkennis effectief in kunnen zetten door bij de Autoriteit Nucleaire Veiligheid & Stralingsbescherming voor de stichting een vergunning houder Radium-226 houdende objecten te organiseren. Tegenwoordig draai ik af en toe een gids of suppoost dienst. Moet echter mij hierin enigszins inhouden, doordat ik af en toe ook een dienstje loop in de SBB Vleermuisbunker Wassenare Slag.

Wat geeft je bij deze werkzaamheden het gevoel goed bezig te zijn?

Het mooie van het graafwerk vond ik, wanneer er voldoende collega's waren om de kruiwagens te bemensen, dat je aan het begin van de middag ergens recht op kon staan waar je 's ochtends nog amper kon tijgeren. Bij het gids- en suppoost werk voelt het goed om te merken dat onze gasten écht onder de indruk zijn van wat wij intussen door al onze inzet hebben weten te realiseren.

Hoe zie je de toekomst van het museum?

Naar mijn overtuiging zijn wij op weg naar de top onder de Nederlandse bunkermusea. Mede door onze unieke locatie: een vrijwel complete kustbatterij uit 1943. Heb wél enige zorg hoe we de toemende aantallen bezoekers met het huidige vrijwilligersbestand voldoende aandacht kunnen blijven geven.

Kun je beknopt een anekdote over onze bunkers of bunkers in het algemeen vertellen?

Herinner mij het volgende, niet over de Noordwijkse bunkers, ook niet echt grappig: Ik groeide op in Katwijk, wijk Hoornes-west. In de duinen direct ten noorden van de toenmalige Uitwatering lagen veel bunkers, stevige betonnen met een gevechtsfunctie, maar ook veel gemetselde werken zoals woon- en verzorgingsverblijven. Onder deze laatste een keukenbunker, waarbij je in het metselwerk de contouren van twee, inmiddels verwijderde, bakkers-ovens kon onderscheiden.

Als spelende jongetjes van 11, 12, 13 jaar maakten we elkaar wijs dat de Duitsers daarin doodgemaakte mensen verbrandden. Later leerden we in de geschiedenisles op school dat er ooit wel doodgemaakte mensen in ovens werden verbrand, gelukkig echter niet in Katwijk.

In de tweede helft van de jaren 70 werden alle werken op die locatie gesloopt, om plaats te maken voor het te verleggen Uitwateringskanaal, en de bouw van een nieuwe, steviger Buitensluis. Onder de te slopen werken was een zeer stevige St bunker voor munitieopslag. Daar werd voor de sloop gedurende drie weken bijna elke werkdag rond 15.30 met explosieven een reepje vanaf geblazen.

Ik heb vaak hard gefietst vanuit school in Leiden om de plof mee te kunnen maken. Die stevige jongen lag ongeveer op de plek waar tegenwoordig de doorsteek voor de KNRM reddingsboot, noordzijde Buitensluis, zich bevindt.

7 Januari 2017: Dirk haalt meetinstrumenten uit zijn fietstas om de geringe straling van de twee Radium 226 houdende klokjes te meten. Dirk had nog nooit zulke dure items in zijn fietstas gehad.